



C.M. Carla Uppelschoten, directeur, U-Consultancy, Nieuwegein



HUIDAANDOENING: PSORIASIS

Psoriasis is een chronische huidziekte, ontstaan door een samenspel van genetische aanleg en provocerende factoren als trauma, infecties en medicamenten. Psoriasis is een uiting van een chronische ontstekingsziekte. Naar schatting kent Nederland meer dan 300.000 mensen met de aandoening. De incidentiepiek ligt tussen de 20 en 30 jaar en een kleinere piek tussen de 50-60 jaar. Het beloop is chronisch, met verzwakking en verergering. Erfelijke factoren kunnen een rol spelen bij psoriasis: een kind wiens vader of moeder psoriasis heeft, heeft 10% meer kans om de ziekte zelf te krijgen. Wanneer beide ouders de aandoening hebben, is de kans zelfs 50%. Psoriasis is afgeleid van het Griekse 'psore', dat 'schub' betekent. Kenmerken van de aandoening zijn rode plekken die bedekt zijn met dikke schubachtige schilfers.

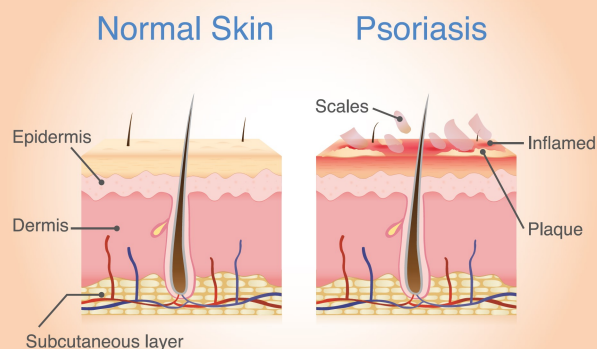
Naast plaques hebben velen ook manifestaties op andere plekken, zoals op de hoofdhuid (scalp), de nagels (psoriasis unguium), handpalmen en voetzolen (palmoplantair), in lichaamsplooiën (psoriasis inversa) en in gewrichten (arthritis psoriatica). Sommige patiënten hebben nooit jeuk, anderen klagen over ernstige jeuk. Geschat wordt dat 80% van de patiënten met psoriasis ernstige jeuk ondervindt. Ondanks dat de aandoening niet besmettelijk is, wordt de kwaliteit van leven van veel psoriasispatiënten verstoord. Psoriasispatiënten leveren een continue strijd tegen pijn, jeuk, schaamte, angst, depressie en verdriet. Allemaal door diverse symptomen die je niet allemaal direct ziet. Bepaalde omgevingsfactoren kunnen, bij mensen die de genetische aanleg voor psoriasis hebben, huidafwijkingen uitlokken en/of bestaande psoriasis verergeren of in stand houden. Hiertoe behoren hormonale factoren, psychische stress, geneesmiddelen en alcoholconsumptie, roken en obesitas.

Voorbeeld

Een vorm van psoriasis is psoriasis pustulosa palmoplantaris (PPP). Bij deze vorm van psoriasis zijn de witgele pustels en bruine vlekjes zichtbaar op de handpalmen en voetzolen, ontstaan door het indrogen van de pustels. Deze vorm wordt vaak verward met handeczeem of een schimmelinfectie, zeker wanneer er zich nergens anders op het lichaam psoriasisplekken bevinden.

Behandeling

De behandeling van psoriasis kent veel methoden. Middelen die gebruikt worden onderdrukken de ontstekingsreactie, maar nemen niet de oorzaak weg. Hierdoor zal psoriasis nooit helemaal verdwijnen, en wordt het slechts onderdrukt. De meest ultieme behandeling van psoriasis kent één of meer uitwendige middelen.



Als deze behandelmethode niet werkt, kan er worden gecombineerd met lichttherapie. Inwendige behandelvormen worden als laatste optie toegepast, of direct bij ernstige vormen van psoriasis. Nieuwe middelen zijn de zogenaamde biologics, dit zijn geneesmiddelen die specifieke ontstekingsstoffen remmen die belangrijk zijn bij het ontstaan en instandhouden van psoriasis.

Het Köbner fenomeen

Het Köbner fenomeen is het fenomeen dat een huidziekte ontstaat of uitbreidt naar plaatsen waar de huid een trauma heeft ondergaan. Ongeveer 20% van de mensen die psoriasis hebben, vertoont het fenomeen van Köbner. Op het moment dat er wrijving plaatsvindt, is er grote kans dat er op die plek psoriasis verschijnselen ontwikkelen. Microdermabrasie en peelings zijn behandelmethoden die een negatieve impact kunnen hebben op de huid en daarom wordt aangeraden om als schoonheidsspecialist een andere milde behandeling te overwegen bij cliënten met psoriasis.

Emolliens tegen droge huid

De emolliens creëren een dunne afdekkende laag van niet-fysiologische lipiden of olie op het stratum corneum, waardoor het waterverlies afneemt. Niet elk emolliens is geschikt voor elke huid, en het is belangrijk dat een patiënt de emolliens fijn vindt smeren, omdat deze frequent en regelmatig aan moet worden gebracht. Afhankelijk van de droogte van de

huid kan worden gekozen uit een crème (iets minder droge huid), vetcrème (drogere huid) of zalf (zeer droge huid). Soms kan gebruik van vette zalf tot ontsteking van de haarzakjes leiden. Smeer daarom altijd met de haarrichting mee. Bij ontsteking van de haarzakjes kan een minder vette zalf of crème overwogen worden. Jaargetijden kunnen ook van invloed zijn op de voorkeur voor een bepaalde crème of zalf. 's Zomers wordt vaak een crème gebruikt, waar 's winters een zalf de voorkeur heeft. Vanuit wetenschappelijke richtlijnen wordt aan mensen met een droge huid geadviseerd om weinig te baden/douchen, met lauw water en geen zeep te gebruiken. Na het baden/douchen, voorzichtig droogdeppen en dan – binnen drie minuten – insmeren. Daarnaast kan als een cliënt in bad of onder de douche gaat, geadviseerd worden om een bad- of doucheolie te gebruiken.

Leefstijl

Als schoonheidsspecialist bied je geen medicatie aan, maar kun je wel de cliënt voorlichten en voedings- en leefstijladvies geven. Cliënten met ernstige psoriasis hebben een grotere kans op een tekort aan voedingsstoffen, door een versneld verlies van voedingsstoffen door schilferen van huidcellen van de opperhuid. Psoriasis lijkt in verband te staan met een zittende leefstijl. Uit grote onderzoeken blijkt dat psoriasispatiënten terughoudend zijn op het gebied van lichamelijke activiteiten waarbij hun huid zichtbaar wordt voor buitenstaanders.

Naast andere factoren, kan gedrag ook een verklaring zijn voor het verband tussen obesitas en psoriasis. Er is een relatie tussen psoriasis en obesitas, diabetes mellitus II, cardiovasculaire aandoeningen en gewichtsafwijkingen. Er is bij obesitas een hogere kans op psoriasis, en er is een hogere kans op een ernstigere vorm. De behandeling is efficiënter bij een lagere BMI. Gewichtsverlies veroorzaakt verbetering van psoriasis. De hoeksteen van de behandeling van obesitas is het managen van het gewicht door te zorgen voor een gezond dieet en voldoende lichaamsbeweging. Kortgeleden liet onderzoek zien dat door gewichtsverlies het effect van therapie met biologicals toenam bij psoriasispatiënten met obesitas die gedurende 8 weken een dieet volgden (≤ 1000 kcal per dag). Een andere studie rapporteerde dat de ziekte bij bijna 40% van de 33 patiënten met zeer ernstig overgewicht en psoriasis verbeterde na bariatrische



**CLIËNTEN MET ERNSTIGE PSORIASIS
HEBBEN EEN GROTERE KANS OP EEN
TEKORT AAN VOEDINGSSTOFFEN,
DOOR EEN VERSNELD VERLIES VAN
VOEDINGSSTOFFEN DOOR SCHILFEREN VAN
HUIDCELLEN VAN DE OPPERHUID**

chirurgie (een operatie om te helpen afvallen, zoals bijvoorbeeld een maagverkleining). Hoe meer gewichtsverlies na de operatie, des te meer verbetering van de psoriasis. Leefstijladviezen zijn dus van groot belang. Met name gewichtsverlies lijkt het effect van medicijnen bij psoriasis te kunnen verbeteren.

Stressreductie

Studies tonen aan dat stress een factor is die kan leiden tot de eerste uitbraak van de ziekte of tot een verergering van de bestaande symptomen. Veel mensen met psoriasis ervaren angst en stress als emotionele impact die het leven met een huidaanandoening heeft. Bepaalde eenvoudige technieken zoals ademhalingsoefeningen, bewegen, afleiding die kunnen helpen om van mentaliteit te veranderen en het stressniveau onder controle te houden.

Huid advies

Bij de schoonheidsspecialist kunnen klanten vragen naar huidadvies, maar niet iedere klant vraagt daar specifiek naar. Mooi is dat jij als schoonheidsspecialist de huid kan zien. Het is belangrijk dat jij als schoonheidsspecialist signaleert wat er met de huid aan de hand is en dat je dit bespreekt met een klant. De klant mag verwachten dat jij, als goed opgeleide schoonheidsspecialist, problemen en veranderingen aan de huid signaleert en daarover een advies kan geven. Geef goed advies en leg uit wat je ziet aan de huid, biedt oplossingen door een aangepast behandelplan en eventuele aanpassingen in de thuisverzorging.

Praktische adviezen bij de huidziekte psoriasis. Probeer te voorkomen dat de huid kapot gaat, bijvoorbeeld door schaven of stoten. Niet krabben en de nagels kort houden. Zorg dat de huid niet uitdroogt. Ga niet te vaak, te lang of te heet douchen of in bad. Gebruik weinig of geen zeep, shampoo of badschuim. Probeer te stoppen met roken en kijk of de klachten minder worden. Stop een tijdje met alcohol en kijk of de klachten minder worden. Zonlicht kan de psoriasis verbeteren, maar laat de huid niet verbranden.

Ga niet meteen lang in de zon liggen, maar steeds iets langer.

Referenties

Callis Duffin K. et al. Dermatology. 2020;8(2):1-10
 Gladman D. D. et al. Ann Rheum Dis 2005;64(Suppl II):ii14-ii17
 Baran R. Dermatology. 2010;221(suppl 1):1-5
www.huidarts.com/huidaandoeningen/psoriasis-palmoplantaris-psoriasis-van-de-handpalmen-en-voetzolen/
www.huidarts.com/huidaandoeningen/psoriasis-palmoplantaris-psoriasis-van-de-handpalmen-en-voetzolen/
www.thuisarts.nl/psoriasis/ik-heb-psoriasis
www.huidziekten.nl/zakboek/dermatosen/ktxt/KobnerFenomeen.htm

Opleidingen U-Consultancy

Word Medisch Schoonheidsspecialist Dermatologie®

Huidverzorging en massage bij oncologische cliënten (6 dagen inclusief stage dag in ziekenhuis en opname in de landelijke Verwijsgids)

- Nieuwegein: 6, 20, 27 september, 1 en 15 november 2023 en een stagedag in het ziekenhuis.

Voeding en Huid (2 dagen)

- Nieuwegein: 12 en 13 december 2022
- Nieuwegein: 8 en 15 mei 2023

Specialisatie huidverbeteringsmassage (6 dagen)

- Nieuwegein: 9, 16, 23 en 30 maart, 6 en 13 april 2023

Opleiding Medisch Schoonheidsspecialist Dermatologie® (module 1 t/m 18)

- De SNRO heeft deze opleiding op HBO-niveau geaccrediteerd met 49,39 EC

Basisopleiding Dermatologie (module 1 t/m 4 - 2 dagen)

- Nieuwegein: 9 en 10 februari 2023
- Brasschaat: 31 januari en 1 februari 2023
- Riethoven: 13 en 14 februari 2023
- Dalfsen: 6 en 7 maart 2023
- Studiereis Curaçao: 16 en 17 januari 2023

Volgopleiding Dermatologie (module 5 t/m 8 - 2 dagen)

- Riethoven: 7 en 28 november 2022
- Riethoven: 27 en 28 maart 2023
- Dalfsen: 29 en 30 november 2022
- Dalfsen: 3 en 4 april 2023
- Nieuwegein: 31 oktober en 1 november 2022
- Brasschaat: 14 en 15 november 2022
- Brasschaat: 20 en 21 maart 2023
- Studiereis Curaçao: 19 en 22 januari 2023

Masterclass Dermatologie (module 9 t/m 18)

- Vrijstellingen mogelijk voor module 9,10,11,12 en 13

Module 9. Specialisatie Acne Medisch bekeken (4 dagen)

- Nieuwegein: 7, 14, 21 en 28 november 2022
- Nieuwegein: 9, 23 en 30 januari, 6 februari 2023
- Nieuwegein: 22 en 23 mei, 20 en 21 juni 2023

Module 10. Specialisatie Medische camouflage (4 dagen)

- Nieuwegein: 2, 16, 23 en 30 november 2022
- Nieuwegein: 12 en 19 januari, 2 en 9 februari 2023
- Nieuwegein: 1,8,15 en 22 juni 2023

Module 11. Specialisatie ontharingstechnieken. Elektrische ontharen, diathermie -en blendmethode (6 dagen)

- Nieuwegein: 1 februari, 15 en 29 maart, 5 en 26 april 2023

Module 12. Specialisatie Laser en flitslicht (4 dagen)

- Nieuwegein: 25 januari, 15 februari, 22 maart en 19 april 2023

Module 13. Professionele praktijkvoering (2 dagen)

- Nieuwegein: 5 april en 14 juni 2023

Module 14. Signalering en preventie van huidkanker (1 dag)

- Nieuwegein: 8 november 2022
- Studiereis Curaçao: 19 januari 2023
- Nieuwegein: 12 april 2023

Module 15. Huidfotografie en verwijzing naar eerste lijn (1 dag)

- Nieuwegein: 10 oktober 2022
- Studiereis Curaçao: 17 januari 2023
- Nieuwegein: 26 mei 2023

Module 16. Cosmeceuticals (1 dag)

- Nieuwegein: maandag 12 december 2022
- Studiereis Curaçao: 19 januari 2023
- Nieuwegein: 5 juni 2023

Module 17. Behandeling van littekens (2 dagen)

- Nieuwegein: 5 en 6 december 2022
- Nieuwegein: 12 en 13 juni 2023

Module 18. Medische communicatie en dossiervorming (1 dag)

- Nieuwegein: 3 oktober 2022
- Studiereis Curaçao: 20 januari 2023
- Nieuwegein: 19 juni 2023